

منظر چند منظوره رویکردی پایدار جهت جلوگیری از رشد فضاهای مرده شهری

حمید رضا عظمتی^{۱*}، سحر صادق ملک آبادی^۲

۱- استاد، گروه معماری، دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، تهران، ایران، azemati @ srttu.edu

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری منظر، دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، تهران، ایران، saharasadegh@sru.ac.ir

چکیده

وجود فضاهای مرده شهری، سبب کم شدن میزان حس تعلق شهروندان به شهرهای مدرن و بروز مشکلات اجتماعی شده است. حیات یک شهر در دوره های مختلف وابسته به میزان سرزندگی آن و حضور شهروندان در فضاهای شهری است. با بالا بردن شاخص مکان سازی در فضاهای مرده شهری می توان، چنین فضاهایی را به چرخه پویای شهری باز گرداند. همچنین بهتر است مطابق با خواسته های شهروندان، فعالیت ها و کاربری های جدید و متنوعی برای چنین فضاهایی در نظر گرفت. به این منظور با چند منظوره کردن این فضاها، آن ها را به مکانی پویا تبدیل کرد. منظر چند منظوره، به عنوان یک راه حل پایدار می تواند هم زمان مولفه های مکان ساز را برآورده کرده، محیطی پاسخگو را بوجود آورد و از گسترش فضاهای مرده شهری و رشد بیرویه شهرها جلوگیری کند. در نتیجه در این پژوهش سعی شد با بررسی عوامل موثر بر کیفیت فضای شهری و ویژگیهای منحصر به فرد منظر چند منظوره، چنین منظر را به عنوان گزینه ای پایدار جهت جلوگیری از رشد فضاهای مرده شهری معرفی کرد. پژوهش حاضر از لحاظ هدف ازجمله تحقیقات بنیادی است و از نظر ماهیت در مجموعه پژوهش های کمی-کیفی قرار میگیرد و روش و محتوای آن تحلیلی - توصیفی است. که سعی شد تا با برقراری رابطه میان مولفه های یک مکان ایده آل شهری و ویژگی های منظر چند منظوره، به این سوال که آیا طراحی منظر چند منظوره جایگزینی مناسب برای فضاهای مرده شهری است؟ پاسخ داده شود. در نهایت این نتیجه حاصل شد که منظر چند منظوره نه تنها تمامی ویژگیهای یک مکان ایده ال شهری را دارد، پس میتواند جایگزین فضاهای مرده شود، علاوه بر این به دلیل پایدار بودن چنین طراحی، میتواند بهره وری از چنین مکانی را در دوره های زمانی متفاوت امکان پذیر ساخت.

واژه های کلیدی: فضای مرده شهری، منظر چند منظوره، پایداری، مکان سازی